

43 Upadek Napoleona

WYMAGANIA WYNIKAJĄCE Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

XXIX. Epoka napoleońska.

Uczeń:

- 2) przedstawia sukcesy i porażki wewnętrznej polityki Napoleona;
- 5) ocenia znaczenie epoki napoleońskiej dla losów Francji i Europy.

CZAS ZAJĘĆ

1 godzina lekcyjna

CELE LEKCJI

Uczeń:

ZNA

- daty: 1812, 1813, 1814, 1815
- postacie: Arthura Wellesleya (lorda Wellingtona), Ludwika XVIII
- zna bitwy z czasów napoleońskich stoczone w latach 1812–1815

ROZUMIE

- pojęcia: Wielka Armia, bitwa narodów, Karta konstytucyjna, sto dni Napoleona
- przyczyny wyprawy Napoleona Bonaparte na Rosję
- skutki bitwy pod Lipskiem oraz pod Waterloo

POTRAFI

- omówić przebieg wyprawy na Rosję
- wskazać przyczyny klęski Napoleona podczas wyprawy na Rosję
- przedstawić przyczyny przegranej wojsk Napoleona podczas wojny z wielką koalicją
- ocenić znaczenie epoki napoleońskiej dla losów Francji i Europy

I. WPROWADZENIE

Podajemy temat i główny cel lekcji.

II. ROZWINIĘCIE

Wskazujemy, że Napoleon Bonaparte zachęcony dotychczasowymi sukcesami militarnymi postanowił w 1812 r. wyruszyć na Rosję.

Dzielimy klasę na trzy grupy i każdej z nich przekazujemy instrukcję. ►

Grupa I

Jesteście dziennikarzami, którzy piszą relację z wyprawy Wielkiej Armii na Rosję. W swoim artykule zwróćcie uwagę na:

- › przyczyny wyprawy,
- › przebieg wyprawy,
- › powody klęski poniesionej przez wojska Napoleona.

Podczas pisania wykorzystajcie informacje zawarte w podrozdziale *Wyprawa na Moskwę* (s. 454–457), tekście źródłowym (m3, s. 456) oraz podpisach do obrazów (m1, m2 i m4, s. 455–456).

ALTERNATYWA

Uczniowie z grupy I mogą również wykorzystać wiedzę zdobytą podczas oglądania filmu dokumentalnego *Napoleon Bonaparte: Marsz na Rosję...* (minuty od 1:00:58 do 1:12:32). ▶ Udostępniamy zainteresowanym uczniom link do filmu.

Grupa II

Jesteście dziennikarzami, którzy piszą relację z wojny z wielką koalicją oraz bitwy pod Lipskiem. W swoim artykule zwróćcie uwagę na:

- › formowanie się wielkiej koalicji,
- › przebieg wojny,
- › przebieg bitwy pod Lipskiem,
- › powody klęski wojsk Napoleona.

Podczas pisania wykorzystajcie informacje zawarte w podrozdziale *Wojna z wielką koalicją i bitwa narodów pod Lipskiem* (s. 457–458) oraz tekście źródłowym (m6, s. 458).

Grupa III

Jesteście dziennikarzami, którzy piszą relację ze stu dni Napoleona. W swoim artykule zwróćcie uwagę na:

- › rządy Ludwika XVIII oraz zmiany we Francji po klęsce Napoleona,
- › powody powrotu Napoleona do Francji,
- › reakcje Francuzów na powrót Bonapartego,
- › przebieg stu dni Napoleona,
- › przyczyny klęski Napoleona w 1815 r. i znaczenie bitwy pod Waterloo.

Podczas pisania wykorzystajcie informacje zawarte w podrozdziale *Sto dni Napoleona* (s. 459–462), tekście źródłowym (m8, s. 460), podpisach do obrazów (m7, s. 459 i m9, s. 460) oraz na mapie (m10, s. 461).

ALTERNATYWA

Zespoły mogą także skorzystać z aplikacji [Flipgrid](https://flipgrid.com) i nagrać w niej krótkie filmy, które dołączą do swoich relacji. Nauczyciel będzie musiał wówczas założyć konto na stronie flipgrid.com, utworzyć „Zajęcia” i zaprosić na nie uczniów, wysyłając kod dostępu. Następnym krokiem będzie utworzenie „Polecenia”, aby uczniowie mogli zamieszczać na stronie swoje filmy.

III. PODSUMOWANIE

Polecamy lekturę podrozdziału *Skutki ekspansji Napoleona* (s. 462) i zadajemy uczniom pytania:

- › Jakie były skutki polityki prowadzonej przez Napoleona?
- › Co podczas kampanii militarnych doprowadziło do klęski Napoleona?
- › Jakie korzyści, a jakie straty przyniosły Europie czasy napoleońskie?

Następnie prosimy uczniów, aby przyjrzeni się uważnie ilustracji w podręczniku (m12, s. 462), przeczytali dodany do niej opis i wyjaśnili jej symbolikę.

METODY KONTROLI

Uczniowie, pracując w grupach, zapisują na kartkach po pięć pytań, które chcieliby zadać Napoleonowi. Odpowiadają na nie koleżanki i koledzy z pozostałych zespołów.

PRACA DOMOWA

Napisz odpowiedź do polecenia 1 z podręcznika (s. 462).